

Editie 04 | Jaargang 17 | Juni 2026

samenloop

Parochiemagazine van Parochie De Goede Herder Hengelo

Op pad,
ga je mee?

04

Thema-artikel:
Vakantie:
heb je woeste
plannen?

Uitgelicht:
De kerk gaat uit

En verder:
Uit en Thuis
Sporten en geloof
Rondje voor de Kerk

‘Wij staan altijd voor u klaar.’

Rene, Martine en Inge van In Pace DELA

Een mooi afscheid zorgt voor fijne herinneringen. Bij In Pace DELA kunt u rekenen op een luisterend oor voor ieders verhaal. We helpen het afscheid altijd persoonlijk en bijzonder te maken. Een waardig afscheid is bij DELA ook zonder verzekering mogelijk, zelfs met een klein budget.

Ook in Hengelo en omgeving staat ons team klaar om u te helpen. Voor leden en ieder ander. Want bij coöperatie DELA geloven we dat we er zijn voor elkaar.

Meer informatie of een persoonlijk gesprek? Onze ervaren teams helpen u graag. Ga naar dela.nl/hengelo of bel 074 204 50 30.

**In Pace
DELA**

hw Hans Wachtmeester
Uitvaartverzorging
Afscheidshuis Hengelo

Een afscheid dat bij u past

074 30 30 290
www.hanswachtmeester.nl

Vertrouwd dichtbij.

Wij zijn 24 uur per dag bereikbaar op 074 - 2505379
leferink-wennink.nl

LEFERINK & WENNINK
UITVAARTZORG

Leferink & Wennink Uitvaartzorg is een onderdeel van Vredenhof.

Doneren met QR-code

Even geen contanten op zak om collectegeld, misstipendia of kaarsengeld te betalen? Geen probleem, scan de onderstaande QR-code met de camera van je smartphone en regel het snel via online bankieren. Het gedoneerde bedrag komt dan via het rekeningnummer van parochie De Goede Herder ten goede aan je eigen geloofsgemeenschap.

Je kunt de QR-code scannen via de Samenloop, de website van De Goede Herder en achter in de kerk.

VOSSEBELD
ELEKTRISCHE FIETSEN
20 JAAR

Inruil? Graag!
Ook Stella

Voor een elektrische fiets, moet je bij Vosseveld zijn

Rekken
Den Borgweg 16

Hengelo
Industriestraat 63

vossebeldfietsen.nl

WILT U HIER ADVERTEREN en dit blad ondersteunen?

Samenloop advertentieformaten:

- 1/1 pagina : 194 x 271 mm
- 1/4 pagina : 95 x 137 mm
- 1/8 pagina : 95 x 68 mm
- 1/16 pagina : 95 x 34 mm

CONTACT: samenloop@degoedeherderhengelo.nl

Sta op en wandel

Voor zover ik weet, vinden we in de evangeliën drie passages waarin Jezus deze of vergelijkbare woorden spreekt. Steeds tegen een man die volgens de heersende overtuiging verlamd is als straf van God. Jezus zegt: 'Sta op en wandel, neem je bed op en ga naar huis.' En zo gaat het vervolgens ook. Als Jairus de hulp van Jezus inroept om zijn dochter te genezen, roept Hij haar terug in het leven: 'Meisje, sta op.'

Fascinerende gebeurtenissen. Ik was graag ooggetuige geweest. Onvermijdelijk komt dan de vraag op: is het écht zo gebeurd? Moeilijk te beantwoorden. Maar is het belangrijk of het écht is gebeurd? Nee, lijkt me. Want de kern van de verhalen drukt iets anders uit: Jezus staat boven alles wat wij kennen en kunnen.

Ons denkraam is nu eenmaal beperkt. We kunnen enkel in woorden uitdrukken waarvoor eigenlijk geen woorden bestaan.

In de verhalen over opstaan en lopen meen ik nog iets anders te zien. Geloven is

bewegen, waar het kan fysiek, maar zeker in de geest. De eerste christenen, weten we, noemden zichzelf niet zo. Zij waren 'Mensen van de Weg.' Een verwijzing naar Jezus als 'de Weg, de Waarheid en het Leven.' De 'weg' is een uitnodiging, meer nog een opdracht: geloven is geen soep uit een pakje, je moet er iets voor doen. Op weg gaan, verkeerde afslagen nemen en de weg terugvinden.

Dat past bij de zomer. Die nodigt bij uitstek uit om los te komen van ijzeren dagritmes en overvolle agenda's. Om te vertrekken van wat ons vasthoudt. Dat kan op vele manieren. Door te wandelen in de Vaucluse, languit in het gras te genieten, te sporten, een rondje om de kerk te fietsen, de nieuwe encycloëdie te lezen of door een kerk te dwalen en een kaarsje op te steken. Overal gaan we met God, als Zijn volk onderweg.

We wensen u een prachtige en onbezorgde zomer toe.

Hans Morssinkhof

Colofon

Centraal secretariaat parochie De Goede Herder

Berfloplein 18, 7553 JZ Hengelo

T 074-2592332

E secretariaat@degoedeherderhengelo.nl

W www.rktwentecentraal.nl

ANBI-nummer: RSIN 821 507 114

Bereikbaar: ma. - vr. 09.30 - 12.00 uur

Dopen en Huwelijk: Aanmelden bij secretariaat
pastorale team: pastoraalsecretariaat@rktwentezuid.nl
of 074 - 349 22 12

Vertrouwenspersoon: mw. Magrit de Graaf

E vertrouwenspersoon@rktwentezuid.nl

T 06 51 74 13 00

Sacrament van de zieken/ziekenzegen:

bel hiervoor rechtstreeks met pastor James Keuben
(tel. 06 37 08 70 87, maandagavond en zaterdag vrij).

Redactie: Marianne Koebrugge (H. Geest)
Han Coonen (H. Franciscus), Bernard Korbeld
(H. Franciscus), Eddy Oude Wesselink (Thabor),
Lory Wagenaar (algemeen)

Eindredactie: Jan Schage (Bestuur)

Hans Morssinkhof

Opmaak: Sonja Lozeman | VanSonja.nl

Drukwerk: Zalsman Zwolle

Verschijningsdata:

Nummer 5: 1 september

Nummer 6: 24 november

Nummer 1: volgt nog

Uiterlijke kopijdata:

Nummer 5: 16 augustus

Nummer 6: 8 november

Nummer 1: volgt nog

Algemene kopij naar:

samenloop@degoedeherderhengelo.nl

Niets uit deze uitgave mag zonder toestemming van de uitgever worden overgenomen. De redactie heeft de vrijheid ingezonden stukken te redigeren, in te korten of niet te plaatsen.

Inhoudsopgave

Vakantie: heb je woeste plannen?	4
De kerk gaat uit	6
Omzien in dankbaarheid	7
<i>Pastor James Keuben</i>	
Voor u gevonden	8
Van uw pastores	9
In en om De Goede Herder	10
Uit de geloofsgemeenschappen	12
Uit en Thuis	14
Mededelingen en agenda	16
Vieringenrooster	18
Ridders in de basiliek	20
Over de schitterende mens	21
Sporten en geloof	22
Rondje voor de Kerk	23
Gods volk onderweg	24

De volgende Samenloop uerschijnt op 1 september | Prijs los nummer: €1,25

Misschien mocht ik wel even verkeren bij God

Heb jij wat betreft je vakantie een bucketlijst? Ik niet. Enerzijds vind ik dat redelijk saai; anderzijds begrijp ik zo'n opsomming van nog te bezoeken spectaculaire plekken niet zo goed. Waarom moeten vakanties groots en meeslepend zijn en waarom zouden de activiteiten een kick moeten geven? Wat heb je bereikt als je het lijstje afgewerkt hebt?

Hanggliden in het Himalayagebergte zal best spectaculair zijn en die kick geven. En natuurlijk, met een bucketlijst zie je allerlei bijzondere oorden: Patagonië, de stranden van Abu Dhabi, de Lofoten in het hoge noorden, noem maar op. Je kunt vervolgens eventueel ook nog je kiekjes op de socials posten. Hip toch?

Maar brengen dergelijke vakanties je wezenlijk geluk? Ik waag het te betwijfelen.

Effe lekker weg

Naar mijn smaak is het doel van vakantie dat je loskomt uit je dagelijkse sleur van studie of werk. Daarbij als achterliggend doel

dat je je ontspant, je je gedachten de vrije loop kunt laten en er ruimte komt voor verbinding met natuur, cultuur, creativiteit, jezelf en alles wat voor jou ook maar de essentie van het leven is.

Wat deed het met je?

Bovendien, wat onthoud je nou helemaal van vakanties? Ik denk dat het niet zo zeer de beelden zelf zijn, maar bovenal wat die beelden met je deden. Iets in jou resoneerde toen je het spoor van de Maya's volgde, omdat het aan iets in jou appelleerde. Daarmee kwam je bij een essentie in jezelf waar je normaal gesproken misschien niet zo dichtbij kunt komen.

Bij God?

In dit verband moet ik nog wel eens terugdenken aan mijn zomervakanties als basisschoolkind in het pre-computertijdperk. Die vakanties leken altijd eindeloos te duren, en waren zonovergoten en warm. Wanneer mijn speelkameraadjes op vakantie waren kon ik me stierlijk vervelen. Mijn lieve moeder moet soms de wanhoop nabij geweest zijn als ik voor de zoveelste keer bij haar stond: 'Mam, ik verveel me

Vakantie: heb je woeste plannen?

zo. Wat moet ik doen?’ Dan noemde ze geduldig van alles op en ik keurde vervolgens alles resoluut af.

In arren moede belandde ik dan soms bij ons achter het huis op het gazon. Dan lag ik op mijn rug in het heerlijk geurende, warme gras en keek ik naar de knalblauwe lucht en de prachtig witte wolken die voorbijtrokken. Ik liet me meevoeren en voelde me volmaakt tevreden. Geen zorgen, ik hield het maar een paar minuten op dat gras uit. Maar toch.

Toen had ik nog geen woorden of beelden om hetgeen ik ervoer te beschrijven. Nu, terugkijkend, denk ik dat ik me liet meevoeren naar de eindeloosheid; misschien mocht ik wel heel even verkeren bij God. De ultieme vakantie-ervaring? Naar mijn smaak wel.

Mijn tip

Denk nu niet dat ik wil beweren dat we met zijn allen nergens meer naar toe moeten reizen. Vanzelfsprekend niet. Maar misschien is het verstandig om ons te ontdoen van de lijstjes, en onze hang naar

verre, exotische oorden los te laten. Keep It Simple, Silly (KISS)!

Een simpel grasveldje... hetzelfde effect en een stuk goedkoper; de Brunsummerheide of Schiermonnikoog... hetzelfde effect en je bent heel wat milieuvriendelijker. En, je geeft mooi niet toe aan de hype van de Verweggistanreizen.

Ik wens je een heel fijne zomer toe. Dat je maar vaak in het gras mag liggen!

Lory Wagenaar-Feringa

De kerk gaat uit...

Op zondag 31 mei werd in de Onze Lieve Vrouwekerk voor het laatst de eucharistie gevierd. Het thema was 'Omzien in Dankbaarheid', omdat de locatieraad met een goed gevoel wilde afsluiten. Een gevoel van dankbaarheid voor het vele dat de kerk voor de Noork heeft betekend. De Onze Lieve Vrouwekerk was een geestelijk tehuis voor velen. Menigeen is er gedoopt, gevormd, gehuwd of heeft van hieruit familie begraven.

Naast de geestelijkheid, de dragende kracht onder de gemeenschap, waren het toch vooral de vrijwilligers, die de geloofsgemeenschap vorm en inhoud gaven. Pastor James Keuben sprak in zijn overweging dan ook zijn oprechte dank uit aan al die naamlozen, voor en achter de schermen, die zich sinds de inwijding van de kerk in 1927 belangeloos hebben ingezet.

Waardig afscheid

Nergens in Hengelo was die zondag een andere viering. De parochianen van De Goede Herder werden hierdoor in de gelegenheid gesteld om samen met de geloofsgemeenschap Onze Lieve Vrouw van Altijd durende Bijstand waardig afscheid te nemen van het kerkgebouw van architect Wolter te Riele.

Voor een goed gevulde kerk zong het Dames- en Herenkoor de St. Caeciliamis van J.E. Turner. Na het plechtig uitdragen van het Allerheiligste naar de sacristie, werd een bord ter herinnering aan de sluiting aan de voorgevel geschroefd.

Een gevoel van weemoed, maar ook van dankbaarheid overheerste bij de meesten. Met de locatieraad zagen de aanwezigen dat het zo goed was. De terugloop in het kerkbezoek en de gevorderde leeftijd van de vrijwilligers noodzaakte het parochiebestuur van De Goede Herder het besluit te nemen de kerk aan de eredienst te onttrekken.

Een waardig afscheid van een monumentaal kerkgebouw, een afscheid waarop de vele aanwezigen met voldoening kunnen terugkijken.

Jan Schage

Foto's: Jan Schage en Carol van Straten

Omzien in dankbaarheid

We nemen afscheid van deze Onze Lieve Vrouwekerk op de zondag die in het teken staat van de Drie-eenheid. Onze ene God is een God in drie Personen: de Vader, de Zoon en de heilige Geest. De Bron van alle leven is in zichzelf een gemeenschap: drie Goddelijke Personen, onlosmakelijk verbonden in Liefde.

Wij mensen zijn als beeld en gelijkenis van die Drie-ene God ook bestemd om met elkaar een gemeenschap te vormen. Daar waar mensen met elkaar verbonden zijn, het leven delen, samenwerken en naar elkaar omzien, wordt de liefde die God is concreet zichtbaar. Zo bezien is de geloofsgemeenschap die hier de afgelopen eeuw heeft bestaan, een zichtbaar teken geweest van God, hier in Hengelo, hier in de Noork.

Deze kerk is voor velen een plaats geweest van ontmoeting met God en mensen. Waar wekelijks het Verhaal van God met de Mensen klonk en waar het Lichaam en Bloed van Christus werd gedeeld. Waar de sleutelmomenten van het leven verbonden werden met het Bijbelse verhaal bij onnoembaar vele doopsels, eerste communievieringen, vormsels, huwelijken en uitvaarten.

Geestelijk thuis

Een plek die voor velen een geestelijk thuis was. Zoveel meer dan zomaar een dak boven wat hoofden, maar werkelijk een huis dat een levend lichaam wordt als wij er binnengaan, om recht voor God te staan.

Dat dat hier ophoudt na vandaag, doet pijn. Dat kunnen we allemaal beamen, op de eerste plaats u als parochiaan van deze mooie kerk. Uw pijn wordt vandaag door allen gedeeld. Allen zijn we hier aanwezig met onze emoties. We zijn verdrietig, sommigen misschien teleurgesteld of boos. Die emoties mogen er zijn. Daar zijn we mens voor.

We kennen allemaal de ontwikkelingen van krimp en ontkerkelijking in katholiek Nederland, ons bisdom en onze parochie. We begrijpen allemaal dat het niet lukt om alle kerkgebouwen open te houden. Maar dat maakt de pijn niet minder groot.

De sluiting van ieder kerkgebouw, het afscheid van ieder huis van gemeenschap en ontmoeting, is een moment van rouw. Iets kwijtraken wat je ontzettend dierbaar is, is moeilijk en laat zich voelen.

Onschatbare waarde

De andere kant van afscheid is dat je mag terugzien op iets wat van onschatbare waarde geweest is. Omzien in dankbaarheid, staat terecht op het boekje van deze viering.

We mogen terugblikken op al het goede wat er hier in de Noork gebeurd is, binnen en vanuit deze gemeenschap. Hiervoor zeggen we God dank. En we mogen op dit moment ook al zijn mensen

dankzeggen, die Hem hier zichtbaar maakten in de afgelopen eeuw. Alle mensen die de gemeenschap hebben gevormd en gedragen. Alle mensen die hun tijd, liefde en aandacht in deze Onze Lieve Vrouwekerk hebben gestoken. Vooral zijn dat ongelooflijk veel vrijwilligers geweest, die zich met hart en ziel hebben ingezet. Hartelijk dank daarvoor, ook namens de locatieraad, het parochiebestuur en pastoraal team en ik denk namens alle parochianen.

Dank voor uw inzet, zichtbaar of op de achtergrond, praktisch of inhoudelijk, liturgisch, muzikaal, sociaal, bestuurlijk, catechetisch, diaconaal of op welke manier dan ook. Ik noem niemand bij naam, maar elke vrijwilliger, aanwezig of op afstand, in verleden of heden, wil ik zeggen: uw inzet was onmisbaar! U gaf de Blijde Boodschap handen en voeten, hier in de Noork. Hartelijk dank daarvoor!

Vol vertrouwen

We vieren vandaag met gemengde gevoelens. Met de kerk wereldwijd vieren we God als gemeenschap van Vader, Zoon en Geest.

We staan stil bij de gemeenschap van mensen rond deze kerk. We rouwen, maar we mogen vooral ook omzien in dankbaarheid. Van harte wens ik u toe dat u ook in de toekomst verbondenheid met God en mensen blijft ervaren, waar u die ook vindt. Of, zoals we het in het slotlied zullen zingen:

*Gaan we allen vol vertrouwen onze toekomst tegemoet,
Zoekend naar de juiste wegen, hoe de kerk nu verder moet.
Laat Gods Woord steeds luide klinken, uitgezegd door groot en klein,
Dan zal ook de toekomst-kerk, Gode welgevallig zijn.*

Pastor James Keuben

Foto: Carol van Straten

Voor u gevonden

Door Bernard Korbeld

Balsem voor de kwalen van de ziel

Vroeger, heel, heel lang geleden, toen we nog een gezinnetje waren met twee kleine kinderen, hadden we een reisapotheek. Het was een plastic bakje ter grootte van een klein sigarenkistje met daarin zalfjes, pleisters, een ontsmettingsmiddel, tabletjes tegen pijn, koorts en diarree en een bijsluiters over het nut van alle middeljes en de eventuele bijwerkingen.

Toen ik in de krant een bespreking van de *Gedichtenapotheek* las, riep het direct herinneringen wakker. Wéér een reisapotheek, maar nu voor de kwalen van de ziel. Ik heb het boek onmiddellijk gekocht. Het bevat gedichten tegen allerlei soorten 'kwalen', verdeeld in zes categorieën.

Register

Elk gedicht heeft een inleiding, een soort bijsluiters waarin staat waar het voor dient en hoe het gelezen kan worden. Er zit zelfs een register in met trefwoorden. Ik zoek gemis en wordt verwezen naar bladzijde 63, een gedicht van Rutger Kopland: 'Dode Hond', dat eindigt met de regels:

*Maar wat van me hield is weg, ik graaf een gat
leg wat er overbleef daarin en gooi het dicht.
De hond is nergens meer, iedere dag.*

Anekdote

Op 4 juni 2025, op de sterfdag van mijn vrouw, loop ik in een straatje in Harderwijk in de buurt van de synagoge. Ik zie daar een plintgedicht van Hans Lodeizen:

*Je hebt me alleen gelaten/maar ik heb het je al vergeven//want ik weet
dat je nog ergens bent/vannacht nog toen ik door de stad/dwaalde,
zag ik je silhouet in het glas.*

De Pauscast praat je bij

Voor wie de tijd heeft, en de belangstelling: omroep KRO-NCRV heeft een interessante podcast. De Pauscast noemen ze die. Vaticaankenner Stijn Fens zit aan tafel en bespreekt met enkele gasten actuele thema's in en rond het Vaticaan en de wereldkerk. Hun gesprekken zijn vaak boeiend of intrigerend, zonder zware kost te bieden. En gelachen wordt er ook nog.

Een greep uit wat recente titels: 'Je bent jong en je wilt geloven', 'Hoe katholiek is het CDA?', 'Hoe kan ik God ontmoeten', of: 'Hoe katholiek is Amerika?' Uit deze bescheiden opsomming blijkt de reikwijdte. Fens en de zijnen haken aan bij een actueel onderwerp, zoals de recente verbale aanvallen van de Amerikaanse president op paus Leo. Ze belichten achtergronden en geven duiding.

Met zeker ook verrassende elementen. In een van de afleveringen stelt Stijn Fens aan mgr. De Korte een vraag die hem door een jongere college is ingefluisterd: 'Hoe weet ik of ik een goed katho-

Je snapt: ik ben geraakt, wat passend op deze dag. Thuisgekomen kijk ik of het gedicht ook in de *Gedichtenapotheek* voorkomt. Jawel, maar niet bij rouw maar bij scheiding. Ik had het gedicht volkomen verkeerd geïnterpreteerd. Het gaat niet over een gestorven geliefde, maar over een scheiding en een geliefde die nog leeft en die je daadwerkelijk in de stad tegenkomt.

Ik heb het boek al meer dan een jaar en waarom bespreek ik het nu pas? Het idee is voortreffelijk, maar de keuze van de gedichten viel me wat tegen. Ik mis bij rouw het gedicht van Mary Fry 'Do Not Stand at My Grave and Weep', of van Ida Gerardt: 'Zeven maal om de aarde te gaan, als het zou moeten op handen en voeten.'

Philip Huff studeerde geschiedenis en filosofie in Amsterdam en Berlijn. Studeerde cum laude af. Hebban-lezers geven het boek vier van de vijf sterren. Ik lees veel lof over het boek. Het moet dus wel aan mijn simpele smaak liggen dat het mij tegenvalt. Daarom breng ik het alsnog onder jullie aandacht. Wellicht hebben jullie een meer ontwikkelde smaak en vinden jullie de bundel fantastisch.

Het boek is uitgegeven door Prometheus en kost € 20,00.

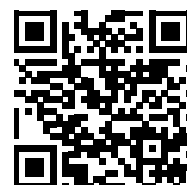
liek ben?' De bisschop lijkt even te schrikken. 'Oh, dat is een ingewikkelde vraag.' Om daarna te zeggen: 'Probeer het godsgeheim te zoeken en te leven.'

Hij spreekt van het 'dubbelgebod van de liefde': 'Jezus zegt ons: je moet van mijn Vader houden, maar ook van je medemens.' Eén zin, die meteen de kern van ons geloof samenvat.

De Pauscast kan worden beluisterd en op YouTube worden bekeken. Een aanrader.

Hans Morssinkhof

Naar de
Pauscast >

Van uw pastores

De afgelopen periode zijn er in onze parochies verschillende feestelijke momenten geweest, zoals:

- **de Vormselviering** op 8 mei in Delden, waarin mgr. Hoogenboom aan zestien jonge mensen het Heilig Vormsel toediende;
- **de Eerste Communieviering** in Hengelo op 7 juni (voor het eerste gezamenlijk voor onze drie parochies), waarin dertig kinderen voor het eerst deelnamen aan de Maaltijd van de Heer;
- **de toediening van initiatiesacramenten** (doopsel, vormsel, eerste communie) aan verschillende (jong)volwassenen in de St. Lambertusbasiliek op 17 en 24 mei.

Na de zomer zullen er weer verschillende activiteiten worden opgestart, zoals:

- **De maandelijkse familiezondagen** in Borne, vanaf zondag 6 september. Daarmee begint ook de voorbereiding op de Eerste Communie en het Vormsel in het voorjaar van 2027 (zie ook pagina 16);
- **De alphacursus:** zie zie pagina 19.

We gaan nu de zomerperiode tegemoet en wensen iedereen een fijne zomervakantie.

Het pastoraal team

Videoreeks over jongeren en geloof

Wat heeft de Kerk onze jongeren te bieden? Dat is de centrale vraag in een reeks van zeven video's op de website katholieklevens.nl. De zeven Nederlandse bisschoppen laten zich hier interviewen over het thema jongeren en de Kerk. Twee vraaggesprekken zijn inmiddels geplaatst, met mgr. Hendriks, bisschop van Haarlem-Amsterdam, en mgr. De Korte, bisschop van Den Bosch.

Het is een verrassend verschijnsel. Jaren achtereen hebben we de hoofden in onze kerken steeds grijzer zien worden. Nu zoekt een groeiend aantal jongeren aansluiting bij de Kerk. Eén zwaluw maakt geen zomer, we hebben het over enkele honderden jongeren. Maar toch, hun keuze lijkt haast tegendraads. Enkele weken terug publiceerde het *Volkskrant Magazine* er een uitgebreid artikel over. Met daarin portretten van enkele jongeren die er bewust voor hebben gekozen zich aan te sluiten bij de katholieke Kerk. Steekwoorden: Jezus, persoonlijk geloof, zingeving.

Blij en verrast

In de interviews stellen mgr. Hendriks en mgr. De Korte zich open op. Niet als 'oude mannen die het allemaal weten', maar met oog voor de samenleving van nu. Ze juichen niet, vertellen geen jubelende verhalen, maar zijn uiteraard blij en verrast. De vraag 'Hoe belangrijk zijn jongeren voor de Kerk?' krijgt een te verwachten antwoord. Als we de jongeren verliezen, houdt het verhaal een keer op. Niet het verhaal van Jezus, wel het verhaal van de Kerk als organisatie.

Misschien verklaart dat de oprechte belangstelling van de beide bisschoppen. Ze lepelen niet de leer van de Kerk op, maar vallen terug op eigen gesprekken met jongeren. In de eerste aflevering constateert mgr. Hendriks dat de jongeren serieus zijn. Hij waarschuwt ook: 'Jongeren zoeken kennis vaak op internet. Daar vind je van alles: waardevolle inzichten, maar ook verwarring en gepolariseerde meningen. Het is daarom belangrijk dat de Kerk zelf een goed en betrouwbaar aanbod biedt.'

Fundament

Zijn Bossche ambtsgenoot ziet de huidige onzekere tijd als één van de verklaringen voor de toenemende belangstelling. 'Jongeren zijn op zoek naar een fundament, en dat is Jezus, als oriëntatiepunt en moreel kompas.' Een advies heeft hij ook: 'Kerk zijn, christen zijn, is meer dan liturgie alleen.' Het betekent ook dienstbaar zijn, aan de naaste en aan de wereld. Is dat moeilijk? Hier zorgt mgr. Hendriks voor een aangename en geruststellende relativering: 'Onze roeping is niet om perfect te zijn, maar om heilig te worden. Het is een weg waarop iedereen zijn eigen stappen zet. Fouten maken hoort daarbij. Wat telt, is dat je vooruitgaat, met Gods hulp.'

Hans Morssinkhof

Bekijk de video's

PASTORAAL TEAM Parochie De Goede Herder - Heilige Geest Parochie - HH. Jacobus en Johannes parochie
 Secretariaat Pastoraal Team: Berfloplein 18, 7553 JZ Hengelo. Tel.: 074-3492212, contact@pastoraalteam.nl

J.A.C. Jansen - Pastoor
 (Tijdelijk afwezig)

J. Keuben - Pastor
 06 - 37 08 70 87
j.keuben@rktwentezuid.nl

FRANCISCUSKERK

Berfloplein 18, 7553 JZ Hengelo - 074 291 30 09
SECRETARIAAT: do. van 9.30-11.30 uur
GASTVRIJ: ma. t/m vrij, van 9.30-11.30 uur
MAIL: franciscus.secretariaat@degoedeherderhengelo.nl
WEBSITE: via www.rktwentecentraal.nl
INTENTIES: NL79 ABNA 0590 2353 11
KERKBIJDRAGE: NL25ABNA 0592 1060 55,
NL18INGB 0001 6300 72, NL34INGB 0000 9944 34
en NL85 RABO 0327 5171 82
REDACTIE: R. Wekking, H. Coonen, B. Korbeld.
f www.facebook.com/H.Franciscuskerk
KOPIJ VÓÓR 7 AUGUSTUS NAAR:
redactiefranciscuskerk@gmail.com

Overleden |

30-5-2026 Louise Kolkhuis Tanke-Oude Alink, 63 jaar

Familiekamer Franciscus

De Familiekamer is een mooi ingerichte kleine private ruimte, waarin uw dierbare overledene opgebaard kan worden. Als familie krijgt u de sleutel, zodat u elk moment van de dag naar uw geliefde kunt gaan. De Familiekamer is bedoeld voor iedereen, ongeacht of u nu wel of niet tot onze geloofsgemeenschap behoort.

Mogelijkheden:

- Gebruik van de Familiekamer met een avondwake of afscheidsviering in de kerk en eventueel een condoleance.
- Geen uitvaartviering, maar uitsluitend gebruik maken van de Familiekamer en een condoleance.

Dinsdagmorgenvieringen | Elke dinsdagmorgen is er om 09.30 uur een viering. Op de tweede dinsdag van de maand is dat zo mogelijk een eucharistieviering. Aansluitend drinken we koffie of thee.

Bezoek | Als u bezoek wilt ontvangen van iemand van onze bezoggroep, geef dan uw naam, adres en telefoonnummer door aan ons secretariaat. U wordt dan teruggebeld door iemand van de bezoggroep.

Nieuwsbrief | Als u de nieuwsbrief wilt ontvangen, per mail of in de brievenbus, neem dan contact op met het secretariaat. Onze nieuwsbrief verschijnt elke drie weken.

Uitvaarttelefoon/ Familiekamer | Bij een overlijden en voor het reserveren van de Familiekamer kunt u, ook in het weekend, bellen met onze uitvaarttelefoon: **06 57 11 92 53**.

O.L. VROUWEKERK

Onze Lieve Vrouwestraat 6, 7557 HX Hengelo - 074 291 26 28
PASTORIE OPEN: ma. t/m vr. 09.00-12.00 uur
MELDEN UITVAART: 074-250 56 77 of 06 51 09 79 67
WEBSITE: via www.rktwentecentraal.nl
MAIL: olv.secretariaat@degoedeherderhengelo.nl
IBAN: NL62 RABO 0327 5474 72
KERKBIJDRAGEN: NL35 ABNA 0590 0345 37 |
NL60 INGB 0000 9697 16
f @onzelievevrouwekerkerk

Misintenties en jaargedachtenissen | Voor misintenties en jaargedachtenissen kunt u zich wenden tot de andere kerken. Telefoonnummers en e-mailadressen vindt u op deze pagina's.

Nieuwsbrief | Onze laatste nieuwsbrief is verschenen op 12 juni. Er komt geen volgende editie.

Uitvaarttelefoon | Bij een overlijden kunt u contact opnemen met het centraal secretariaat van parochie De Goede Herder, tel. **074 - 259 23 32**.

ST. LAMBERTUSBASILIEK

Wemenstraat 2, 7551 EX Hengelo - 074 243 55 14
SECRETARIAAT: wo. 10.00-12.00 uur.
WEBSITE: via www.rktwentecentraal.nl
MAIL: lambertus.secretariaat@degoedeherderhengelo.nl
IBAN: NL09 RABO 0110 9710 94 en NL28 INGB 0000 9120 92
RESTAURATIE: NL16RABO 0327509597
KERKBIJDRAGE: NL20INGB 0002465788 of NL08ABNA 0230961975.
f @sintlambertusbasiliekhengelo
KOPIJ VÓÓR 16 AUGUSTUS NAAR: lambertus.secretariaat@degoedeherderhengelo.nl of tel. 074-243 55 14

Gedoopt en gevormd |
17-5-2026 Annemarijn Hemmelder
24-5-2026 Jeroen Kruijshoop
24-5-2026 Sanne Ongersma

Gevormd |
24-5-2026 Diederick Mensink
24-5-2026 Bram Venneker
24-5-2026 Troy Smink
24-5-2026 Jeffrey Smit

Jaargedachtenissen |
23 jul. Elly Knoef; 28 jul. Maria Catharina Haanappel-de Boer 1e jrg.; 8 aug. Diny Morsink-Bruggeman 1e jrg.; 16 aug. Ben Butzelaar; 30 aug. Trees van de Gevel-van Bussel.

Secretariaat | In de vakantiemaanden juli en augustus is het secretariaat niet elke woensdagmorgen geopend. Voor vragen en het opgeven van misintenties kunt u terecht bij de aanwezige gastvrouwen en gastheren. We vragen u om misintenties ruim van te voren op te geven.

Bezoek | Wilt u bezoek ontvangen van onze bezoggroep? Geef dan uw naam, adres en telefoonnummer door aan het secretariaat. Iemand van de bezoggroep neemt dan contact met u op.

Nieuwsbrief | Als u onze nieuwsbrief wilt ontvangen, vragen we u om dat door te geven bij het secretariaat.

Uitvaarttelefoon | Bij een overlijden kunt u bellen met onze uitvaarttelefoon: **06 86 85 34 09**.

THABORKERK

Gerrit Peuscherstraat 1, 7558 BA Hengelo
074 277 07 71

SECRETARIAAT: donderdag van 10.00-12.00 uur.

WEBSITE: via www.rktwentcentraal.nl

KERK OPEN: elke werkdag van 10 tot 12.00 u.

E-MAIL: thabor.secretariaat@degoedeherderhengelo.nl

REDACTIE: Eddy Oude Wesselink

IBAN: NL46ABNA 05904815 09

f @thaborhengelo

KOPIJ VÓÓR 16 AUGUSTUS NAAR:

eddyoudewesselink@outlook.com

Secretariaat | Het secretariaat is alleen op donderdagochtend open. Dan zijn er altijd mensen aanwezig voor informatie en gesprek. Er is om 10.00 uur een korte bezinning of viering (de eerste donderdag van de maand). En altijd is er koffie.

Bijpraatbijeekomst | Op zondagmiddag 5 juli is er om 12.00 uur een bijpraatbijeekomst. Na de viering 's morgens nemen we even de tijd om over en weer uit te wisselen. We weten niet of er dan nieuws is over sluiting of verkoop, maar we willen dit moment van uitwisseling toch vastleggen. U hoort nog of het doorgaat en wat de verwachte nieuwe situatie is vanaf november dit jaar.

Vragen? | Heeft u een vraag? Verwacht u iets van onze geloofsgemeenschap? Als u dit doorgeeft aan het secretariaat maken zij er werk van. Als u graag wilt dat er iemand langs komt voor een gesprek kunt u dat aangeven.

Thuis meevieren | Een eerder artikel in Samenloop was niet van toepassing op ons. U kunt thuis nog steeds meevieren. Log hiervoor in op Kerkomroep.nl. U tikt de woonplaats Hengelo in en u kiest de Thaborkerk uit. Lees dan verder op het scherm wat te doen.

Uitvaarttelefoon | Bij een overlijden kunt u bellen met onze uitvaarttelefoon:
06 38 59 47 66.

Samen naar de Wereldjongerendagen

Jong Katholiek organiseert voor jongeren die in 2027 willen deelnemen aan de Wereldjongerendagen in Seoul één gezamenlijke nationale reis. De organisatie werkt hiertoe samen met de Nederlandse bisdommen en Huis voor de Pelgrim. Door deze gezamenlijke aanpak kunnen alle jongeren uit ons land als één groep op pelgrimstocht gaan.

De geplande reisperiode is van 29 juli tot en met 10 augustus 2027. Omdat vliegtickets voor deze periode nog niet beschikbaar zijn, is de definitieve prijs nog niet bekend. Houd rekening met een richtprijs van ongeveer € 2.500,00. De hoop bestaat dat de uiteindelijke kosten lager uitvallen.

Meer informatie?

Caritas biedt hulp

Niet altijd verloopt het in het leven zo soepel als je zou willen. Meestal ben je in staat om de problemen zelf op te lossen, samen met partner, familie of vrienden. Soms heb je eenmalig externe hulp nodig. Anderen hebben structurele hulp nodig, soms een leven lang, omdat de problematiek gewoonweg te complex is.

In gesprekken die we voeren met personen en gezinnen blijkt dit vaker voor te komen dan je in eerste instantie zou denken. Zo sta je er bijvoorbeeld van te kijken hoe groot de laaggeletterdheid is, waardoor iemand geen passende baan kan vinden of onvoldoende verdient om onvoorziene uitgaven te kunnen betalen. Met je gezin leven van een bijstandsuitkering is niet gemakkelijk, spaargeld is er vaak niet en elk dubbeltje moet worden omgedraaid om te kunnen voorzien in de basisbehoeftes.

Als er dan iets onverwachts gebeurt is extra financiële hulp nodig en niet altijd wordt deze door de reguliere hulpverlening geboden. Als dat het geval is wordt vaak een beroep gedaan op de Caritas van een parochie. Wij bieden dan niet alleen financiële hulp, we proberen ons ook te

Inschrijving

De officiële inschrijving opent tijdens de Katholieke Jongerendag (KJD) op 7 november 2026 in De Schuilplaats in Ede. Je kunt je nu al via www.rkkerk.nl/jongkatholiek/wjd2027/houd-me-op-de-hoogte aanmelden om op de hoogte te blijven van ontwikkelingen rondom de reis. De Wereldjongerendagen vormen een unieke kans om samen te komen in geloof, ontmoeting en verdieping, met duizenden jongeren uit alle delen van de wereld.

verdiepen in de problematiek. Dan kijken we of we kunnen helpen om soortgelijke problemen in de toekomst te voorkomen, al dan niet door contact op te nemen met andere hulpverlenende instanties.

Heeft u financiële problemen die u niet zelf kunt oplossen? Of kent u iemand met problemen en bieden de bekende instanties geen oplossing? Neem dan voor uw hulpvraag contact met ons op. De Caritas is bereikbaar via het mobiele nummer 06 27 21 59 67 of via ons e-mailadres caritas@degoedeherderhengelo.nl. U kunt er op rekenen dat we zorgvuldig met uw hulpvraag en gegevens om gaan.

Helpt u ook?

Wilt u ons werk steunen, dan kunt u uw financiële bijdrage storten op onze bankrekening:

NL29 RABO 0110 9826 65

ten name van PCI De Goede Herder Hengelo.

**Parochiële Caritas Instelling (PCI)
De Goede Herder**

Even terugkijken

In april verscheen de vorige Samenloop. In de tussentijd is er uiteraard weer veel gebeurd. Al is niet alles meer even actueel, het is toch aardig om even terug te kijken.

Vogelhuisjes | Harriët Elias, van het secretariaat van de Franciscus, toont een door Dura Vermeer gemaakt vogelhuisje. In een beroemd verhaal spreekt Franciscus vogels toe. Hij leert ze hun Schepper te loven. De huisjes krijgen een plek aan de gevel van de Franciscuskerk.

Foto: Han Coonen

Onverwerkt verleden | Jan de Haan (98), de oudste nog levende deelnemer aan de April-meistakingen van 1943, opende op zaterdag 25 april de tentoonstelling 'Onverwerkt verleden' in de Lambertusbasiliek. De expositie, georganiseerd door de Stichting Erfgoed Stork, gaf een beeld over de stakingen en hun invloed, die doorwerkt tot de dag van vandaag.

Foto: Jan Schage

Bezinningsbijeenkomst | Na de Dodenherdenking op 4 mei voor het stadhuis was er in de Lambertusbasiliek een bezinningsbijeenkomst. Hier werd stilgestaan bij het besef dat vreedzaam samenleven een uitdaging is.

Berflopleinfeest | Met behulp van een Buurtbon is sinds kort het Berfloplein aan alle kanten vergroend. Tijd voor een feest dus, op zaterdag 13 juni georganiseerd door vertegenwoordigers van het Marnixhoes, het Nivon, de Franciscus, ondernemers van het Berfloplein en enkele buurtbewoners.

Fusie komt steeds dichterbij

Met de zomer in aantocht schakelt het parochieleven naar een lagere versnelling. Het is de tijd om, waar dat kan, wat rust en afstand te nemen. Want het nieuwe seizoen zal weer veeleisend zijn. Zeker nu de fusie met de parochies HH. Jacobus en Johannes (Borne) en H. Geest (Delden) steeds dichterbij komt. Op 1 januari 2027 is het zover.

Dat wil zeggen: formeel start de nieuwe parochie op het moment waarop de notariële akte passeert. Volgens de wet mag ondertekening pas plaatsvinden op de eerste werkdag van het nieuwe jaar: maandag 4 januari 2027. En dan begint het échte werk. Op 4 januari bestaat de nieuwe parochie nog enkel op papier. Het is vanaf dat moment aan het nieuwe bestuur om besluiten te nemen en uitvoering te geven aan al het vele wat we nu voorbereiden.

Nieuw beleid

Bijvoorbeeld op het gebied van de financiën. Vanuit de adviescommissies (voor personeel en vrijwilligers, financiën en administratie, onroerend goed, begraafplaatsen, en communicatie) is er op aangedrongen alle financiële routes te centraliseren.

Een ander punt betreft de communicatie, die van vitaal belang is voor de nieuwe parochie. Dat vraagt om samenhangend beleid, zowel voor de digitale communicatie als voor het parochiemagazine. Op 1 januari moet er een formule liggen voor één nieuw parochiemagazine, dat vooralsnog op papier blijft verschijnen.

Nieuw bestuur

U begrijpt: het nieuwe bestuur heeft straks veel te doen. Met een aantal kandidaten daarvoor voeren we verkennende gesprekken. Bij de start in januari telt het nieuwe bestuur zeven leden. Maximaal twee leden daarvan zijn afkomstig uit de huidige besturen, om de continuïteit te handhaven en in het noodzakelijke geheugen te voorzien.

Inmiddels werken we aan het fusiedocument. In september gaat het, met alle vereiste onderliggende documenten, naar kardinaal Eijk als aartsbisschop van Utrecht.

Jan G.M. Put, namens de bestuurscommissie/fusiecommissie

Zondagse soep in de Franciscuskerk

Iedereen is welkom op de zondagen 19 juli, 16 augustus, 27 september en 18 oktober voor een lekkere zelfgemaakte en goed gevulde soep, brood en een toetje. Inloop 12.15 uur, aan tafel om 12.30 uur. De kosten bedragen € 5,00.

De inschrijving sluit steeds op de woensdag, die voorafgaat aan de Zondagse Soep.

U kunt zich aanmelden op de lijst in de Franciscuskerk of via e-mail: zondagse-soep@gmail.com. Vergeet niet om uw telefoonnummer te vermelden!

Najaarsbedevaart naar Banneux

Het aartsbisdom Utrecht en het bisdom Haarlem-Amsterdam organiseren van 28 augustus tot en met 1 mei de najaarsbedevaart naar Banneux. Hier, in de Ardennen, verscheen Maria in 1933 achtmaal aan de toen 12-jarige Mariette Beco. Maria noemde zich 'De maagd der armen' en zei: 'Ik kom het lijden verlichten'. Tijdens najaarsbedevaart verblijven de pelgrims op het heiligdom. Er is 24 uur per dag zorg aanwezig. Iedereen kan mee, verzekeren de organisatoren.

De kosten bedragen € 460,- per persoon; voor een eenpersoonskamer geldt een toeslag van € 100,-. Meer informatie op www.caritas-banneux.nl/bisdometrecht/

Laatste seniorenactiviteit: naar de zusters van Denekamp

Toen in 2025 bekend werd dat de Onze Lieve Vrouwekerk dicht zou gaan, hebben we nagedacht hoe we als werkgroep verder wilden gaan: Hengelobreed, in Backenhagen of een andere plek? We besloten te stoppen. En dan komt de vraag: hoe kunnen we een mooie laatste activiteit organiseren?

De Stichting Vrienden van de OLV was bereid ons financieel te ondersteunen. We hadden in 2024 een hele mooie middag gehad met de zusters van Denekamp in de pastorie, dus hebben we een gesprek aangevraagd en met zuster Christella overlegd. Voor 50 deelnemers. Maar al gauw waren het er meer dan 60! Plus gastvrouwen en werkgroep, dus in totaal 69.

Volgens mij spreken de foto's voor zich. Na een mooie busrit is er in de eucharistie volop aandacht geschonken aan het verdriet. Maar geloof stopt gelukkig niet bij een kerkgebouw. Na de viering hebben we een heerlijk driegangendiner gehad. En, zoals we allemaal weten, het oog doet wat! Het zag er allemaal mooi uit. Daarna in de kapel een korte viering en een verhaal over het klooster.

En dan zijn we toe aan buitenlucht: het weer zat echt mee. Met een zuster hebben we rondom het klooster gewandeld. Daarna gingen we in de groep verder. Er lagen sleutels (prachtige symboliek) met een woord. Je mocht een sleutel kiezen en daar hebben we in groepjes over gepraat. Er kwamen mooie verhalen los. En heerlijke koffie met notenkoek.

Om vier uur vertrokken we weer. Wat was het een prachtige afsluiting van onze seniorenactiviteiten. Hartelijk dank aan de zusters is dan ook op zijn plaats.

Elize Gaalman

Foto's: zuster Virgini

Uit en Thuis

Ze waren alweer veertien dagen thuis. Vanmiddag zou zijn broer even langs komen en zondag de kinderen. Een heerlijke vakantie was het geweest. Alle dagen zon en één dag met verkwikkende regenbuien. Alle tijd om te wandelen en te fietsen in het zuiden van Frankrijk: de Vaucluse en de Pyreneeën. Na een paar dagen hadden ze zich aangepast aan het levenstempo van de bewoners in de dorpen rond de camping: niet jachten en jagen, alleen 's avonds de iPhone aan. Eén dag maar werd die rust verstoord door de hectiek van de Tour de France, de reclamekaravaan en helikopter van de televisie. Wel een belevenis als je van wielrennen houdt.

Een terugblik

'Geen pech gehad? De ANWB niet gebeld?', vroeg zijn broer, zelf ook net terug van vakantie. Hij keek naar hem en zijn vrouw. 'Gelukkig geen ongelukken', zei ze, 'maar we hadden wel bijna de alarmcentrale gebeld.'

Hij vertelde wat hem was overkomen. 'Op één van onze wandelingen in de Vaucluse, ik weet niet meer waar het precies was, keek ik in de diepte van zo'n spelonk, een ravijn, gorges. De diepte had geen bodem en de wolkenloze hemel erboven geen grens. Een soort hoogtevrees overviel me. Ik was nergens meer; durfde niet meer vooruit en niet achteruit. Ik stond aan de grond genageld, met de rug tegen een rotswand. Wat is dan een mens! Een onzichtbare stip in de oneindigheid. Het duurde even voordat ik aan de hand van mijn vrouw een paar passen durfde te zetten en als het ware weer terug was in de werkelijkheid. 's Avonds onder de luifel voor de caravan vertelde ik haar hoe bang ik toen was en tegelijk hoe opgelucht en hoe blij ik was met het leven, met een nieuw leven, alsof ik een nieuw mens was geworden. Herboren. Het klinkt wel vroom, maar misschien is het dat ook wel.'

Een inkijkje

De laatste week van hun vakantie hadden ze gewandeld in de Pyreneeën. Hun naaste burens op de camping was een groep heren uit Oostenrijk. Allemaal leden van een mannenkoor. 's Avonds na het eten zongen ze. Ze begonnen altijd met hetzelfde lied: 'Die Himmel erzählen die Ehre Gottes', van Joseph Haydn. Dat paste helemaal in de schoonheid van de natuur daar.

Op de wandelingen met deze melodie in je hoofd keek je anders naar de bergen, naar de laatste sneeuw, naar de schepping, naar de schoonheid waar je doorheen liep. 'Dat kan niet alleen het werk van de oerknal zijn', zeiden ze elkaar. Zoveel ruimte, hoogte en diepte verbreden je blik, je kijkt op de wereld, op de mensen, op het gerommel en het gedoe onder de zon.

Bij elke bocht opent zich een nieuwe verte

De avond voor ze aan de terugreis begonnen, had zijn vrouw tegen hem gezegd: 'Het wandelen in de bergen heeft mij verkwikt, ook bevrijd van kortzichtigheid, van kort door de bocht denken. Bij de volgende bocht in het pad opent zich altijd weer een nieuwe verte, uitzicht onder een andere hoek. 'Het-zo-en-niet-anders'-denken en doen is vloeken op klaarlichte dag.'

Een toegift

Dit hadden ze niet gepland en besproken. Ze kregen nog net een plaatsje op een camping bij Lourdes. Eén nacht.

Die namiddag kochten ze voor hun kinderen een kaars met de afbeelding van Maria erop. En op aanraden van een mevrouw in een rolstoel zijn ze 's avonds naar de lichtprocessie geweest: zingend Maria begroeten, lopen tussen biddende mensen, een lichtje zijn in een donkere wereld. Na afloop sprak de stilte: wat waren zij dankbaar voor hun huidige leven, hun gaan en staan.

Bij zonsopgang, vóór hun vertrek naar huis, zijn ze nog even naar de grot gegaan. Stil was het daar. Alleen maar mensen met gevouwen handen. Zij zijn er bij gaan zitten. Veel brandende kaarsen. Gearmd waren zij naar de camper teruggegaan. 'Ik heb daar niet meer gezegd, gebeden dan Ave Maria, veel groeten', zei ze. 'En ik ben bij

Maria geweest, niet bij de grot', vertrouwde hij zijn vrouw toe, toen hij de camper startte.

De kinderen waren echt blij met de kaarsen uit Lourdes. Zij zouden ze alleen aansteken als er één jarig was. De verhalen, belevenissen en ervaringen van hun ouders op vakantie waren meer dan boeiend. Ze hadden ze niet alleen aanhoord, maar ook mee naar huis genomen en laten bezinken.

Dat bleek, toen hun jongste dochter weken later even belde. Zij vertelde dat ze tegen haar vriend had gezegd dat je de vakantie van haar vader en moeder ook wel een bedevaart kon noemen, zonder geestelijke leiding en begeleiding.

Gerard Geurts

Die Himmel erzählen
die Ehre Gottes

MIVA-kerkcollecte 2026

Op 15 en 16 augustus heeft arts Athuman uit Tanzania uw hulp hard nodig tijdens de MIVA-kerkcollecte: 'Hier op de afgelegen eilanden in het Victoriameer sterven onnodig veel mensen puur door gebrek aan vervoer.' Daar wil MIVA iets aan doen.

Vaak machteloos

Dokter Athuman is vaak machteloos: 'Kortgeleden was het weer raak: de hoogzwangere Damali was onwel en ik moest haar met spoed doorverwijzen naar het ziekenhuis op het vasteland. Maar ze had geen geld voor de oversteek. Terwijl ze het bedrag probeerde te verzamelen, verslechterde haar toestand en overleden zij en haar baby. Ze was nog maar 24.' Dit soort sterfgevallen zijn geen uitzondering. Dat mogen we toch niet laten gebeuren?

Voortdurend bang

Athuman: 'Alleen als eilandbewoners op tijd in mijn zorgpost zijn, kan ik ze levensreddende zorg bieden.' Daarom wil MIVA Athuman en zijn collega's voorzien van een ambulanceboot. Daarmee kunnen patiënten op tijd bij de zorgpost of het ziekenhuis op het vasteland komen.

Het nieuwe Mariavaandel

Een vaandel is een ceremoniële vlag die volgens de rooms-katholieke traditie wordt gebruikt tijdens processies en bedevaarten door geloofsgemeenschappen en broederschappen. Hiermee belijden we ons geloof in openbaarheid. Een Mariavaandel staat voor devotie, bescherming en zichtbare eenheid rondom Maria.

Het vaandel van de drie samenwerkende parochies is een eerbetoon aan de heilige Maagd Maria. De betekenis is gelaagd en omvat religieuze, symbolische en historische aspecten:

- Op de achtergrond het kruis, het ultieme christelijke symbool, dat verbonden is met dood en verrijzenis en staat voor de herstelde band tussen God en mens;
- Op de voorgrond 'Ave Maria', ontleend aan de engel Gabriël, die Maria begroet met: 'Wees gegroet Maria, vol van genade, de Heer is met U' (Lc. 1:28);
- Rondom de kralen van de rozenkrans, die twintig mysteries (geheimen) van het geloof symboliseren, verdeeld in vreugdevolle, lichtende, droevige en glorieuze mysteries, die het leven van Jezus en Maria weerspiegelen;
- De kroon verwijst naar de kroning van Maria tot Koningin van Hemel en Aarde in de hemel. Het symboliseert haar ultieme verheffing, haar rol als bemiddelaar en hoop op verlossing voor gelovigen;

Stichting MIVA

In veel landen zijn gezondheidszorg en onderwijs onbereikbaar voor de meest kwetsbaren. Gelukkig zijn er lokale hulpverleners die zich inzetten om anderen te helpen. MIVA steunt deze mensen met onmisbare vervoers- en communicatiemiddelen en duurzame energieoplossingen. Helpt u mee?

Steun de MIVA met een gift tijdens de collecte in het weekeinde van 15 en 16 augustus of stort uw bijdrage op bankrekeningnummer **NL42 INGB 0000 0029 50**, ten name van Stichting Missie-Verkeersmiddelen Actie te 's-Hertogenbosch.

- Twaalf sterren boven de kroon: een krachtig symbool in de christelijke traditie. Het getal twaalf staat voor een volmaakt geheel. De sterren benadrukken Maria's verbondenheid met de heilsgeschiedenis van het Oude Testament tot de Kerk van Christus;
- De logo's van onze drie parochies zijn samengevoegd.

Het vaandel is eerbetoon, symbool van onderlinge verbondenheid, identiteit, saamhorigheid, belangrijk herkenningsteken en oriëntatiepunt. We kiezen ervoor om Jezus en Zijn waarheid hoog in het vaandel te houden.

Ruud Rozeman

Foto: Ruud Rozeman

Opgave Eerste Communie en Vormsel

In het voorjaar van 2027 zullen we net als dit afgelopen seizoen één gezamenlijke Eerste Communieviering en één gezamenlijke Vormselviering hebben voor onze drie samenwerkende parochies.

De voorbereiding op zowel de Eerste Communie als het Vormsel vindt grotendeels plaats tijdens de maandelijkse familiezondagen in Borne. We vragen ouders en kinderen om vanaf september maandelijks deel te nemen aan de catechese (09.30 uur – 10.30 uur) en de eucharistieviering (11.00-12.00 uur). Daarnaast zijn er enkele aanvullende voorbereidingsmomenten voor de communicanten en de vormelingen.

De eerste familiezondag van het nieuwe seizoen is op zondag 6 september. Wilt u uw kind al aanmelden voor de Eerste Communie of het Vormsel, neem dan contact op via: secretariaat@pastoraalteam.nl. Om komend seizoen te kunnen meedoen, moet uw kind uiterlijk 1 oktober 2026 zijn aangemeld als vormeling of communicant.

Pastor James Keuben

DE KOFFIECLUB

SINT LAMBERTUS BASILIEK

Voor iedereen,
die onder het genot van een
kopje koffie gezellig
een praatje wil maken

Elke woensdagochtend
Inloop vanaf:
10.00u - eindtijd 12.00u

Parochiehuis St.Lambertus,
ingang Wemenstraat

Lourdes gemist? Ga dan mee naar Kevelaer!

We kijken met dankbaarheid terug op de gezegende, inspirerende en gezellige bisdombedevaart 2026 naar Lourdes. Vanuit de drie samenwerkende parochies reisde een grote groep pelgrims, voor het eerst samen met ons nieuwe Mariavaandel, om op weg te gaan in geloof, ontmoeting en verbondenheid. Tijdens de eerste eucharistieviering zegende mgr. Woorts ons nieuwe vaandel. Het waren bijzondere dagen vol gebed, bezinning en mooie ontmoetingen.

Er staat alweer een nieuwe bedevaart op het programma, namelijk op **zaterdag 22 augustus 2026**, de 154^e Twentse Processie naar Kevelaer. We gaan naar Maria, Troosteres der bedroefden, om onze hemelse Moeder te eren, haar dank te brengen en troost te vinden, daar waar Maria haar mantel om je heen slaat. De titel 'Troosteres der bedroefden' is afkomstig van de litanie van Loreto.

De Twentse Processie naar Kevelaer is een pelgrimage vol bezinning, traditie en gemeenschap. Deze bedevaart, met een geschiedenis van meer dan 150 jaar, begint met een plechtige intocht met processiekruis, vaandels, priesters, acolieten, bruidjes, een processiekaars en pelgrims. In de openingsviering wordt de processiekaars ontstoken in de Pax Christikapel.

Centraal staan de indrukwekkende eucharistieviering in de Mariabasiliek, de kruiswegstaties in het Marienpark, een bezoek aan de kaarsenkapel en de stille aanbidding bij de Gnadenkapelle, waar de afbeelding van 'Maria Troosteres der Bedroefden' wordt vereerd. Er is dan nog voldoende tijd om de restaurants (terrasjes) en winkeltjes (met o.a. devotionalia) te bezoeken.

We besluiten de dag met het sluitingslof in de Pax Christikapel en reizen vervolgens per touringcar, bemoedigd terug naar Twente. Van harte nodigen we u en jou uit om mee te gaan.

Opgave

Om mee te gaan, kunt u zich aanmelden bij het secretariaat van uw parochie of uw geloofs-gemeenschap.

Kosten

De kosten bedragen € 35,- per persoon.

Vertrek

Zaterdag 22 augustus, 08.00 uur

Opstapplaats

Parkeerterrein De Wetstraat (achter de Hema)

Ruud Rozeman

Vieringen juni, juli en augustus

Doordeweekse eucharistievieringen:

Maandag:

09:00 uur Lambertus

Dinsdag:

19.00 uur Lambertus

18.30 uur Delden via kerkomroep

Woensdag:

09.00 uur Goor

18.30 uur Delden

Donderdag:

19.00 uur Lambertus

18.30 uur Delden via kerkomroep

Vrijdag:

09.00 uur Borne

18.30 uur Delden via kerkomroep

De vieringen op zondagmorgen 11.00 uur in de Lambertusbasiliek worden gestreamd via YouTube. Ga naar YouTube, tik in de zoekbalk: Sint Lambertusbasiliek.

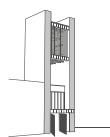
De vieringen in Borne op zondagmorgen om 9.30 uur zijn eveneens via YouTube te volgen. Tik hiervoor in de zoekbalk: RK Twente Zuid.

KERKOMROEP

De vieringen in Delden zijn ook te beluisteren via www.kerkomroep.nl. Vul in bij 'Uind uw kerk': Delden, R.K. Parochie H. Blasius en klik aan 'live' of 'luisteren.'

Parochie
De Goede Herder
Hengelo

Franciscuskerk

St. Lambertusbasiliek

zaterdag 27 juni	18:30 Themaviering samengesteld en verzorgd door ExRa-koor	12:00 Woord- en Communieviering Werkgroep
zondag 28 juni		11:00 Eucharistieviering met samenzang Pastor J. Huisman
zaterdag 4 juli		12:00 Eucharistieviering Pastoor J. Jansen
zondag 5 juli	11:00 Woord- en Communieviering met samenzang Werkgroep	11:00 Eucharistieviering met samenzang Pastor C. Pikkemaat Na de viering koffie en thee
zaterdag 11 juli		12:00 Eucharistieviering Pastoor J. Jansen
zondag 12 juli	11:00 Woord- en Communieviering met samenzang Viering met Oekraïense kinderen Pastor Annet Zoet	11:00 Eucharistieviering met samenzang Pastoor J. Jansen
zaterdag 18 juli	18:30 Woord- en Communieviering Werkgroep Stromend Water m.m.v. Cantores	12:00 Eucharistieviering Pastoor J. Jansen
zondag 19 juli		11:00 Eucharistieviering met samenzang Pastoor J. Jansen
zaterdag 25 juli		12:00 Eucharistieviering Pastoor J. Jansen
zondag 26 juli	11:00 Eucharistieviering met samenzang Pastor J. Keuben	11:00 Eucharistieviering met samenzang Pastoor J. Jansen Na de viering koffie en thee
zaterdag 1 augustus	18:30 Woord- en Communieviering met samenzang Werkgroep	12:00 Eucharistieviering Pastoor J. Jansen
zondag 2 augustus		11:00 Eucharistieviering met samenzang Pastoor J. Jansen
zaterdag 8 augustus		12:00 Eucharistieviering Pastoor J. Jansen
zondag 9 augustus	11:00 Woord- en Communieviering met samenzang Werkgroep	11:00 Eucharistieviering met samenzang Pastoor J. Jansen
zaterdag 15 augustus	18:30 Woord- en Communieviering Werkgroep Stromend Water m.m.v. Cantores	12:00 Eucharistieviering m.m.v. Herenkoor Pastoor J. Jansen
zondag 16 augustus		11:00 Eucharistieviering m.m.v. Jongerschola Twente Pastoor J. Jansen Na de viering koffie en thee
zaterdag 22 augustus		12:00 Eucharistieviering Pastoor J. Jansen
zondag 23 augustus	11:00 Woord- en Communieviering met samenzang Werkgroep	11:00 Eucharistieviering m.m.v. St. Lambertuskoor Pastoor J. Jansen
zaterdag 29 augustus		12:00 Eucharistieviering Pastoor J. Jansen
zondag 30 augustus	11:00 Eucharistieviering met samenzang Pastor C. Pikkemaat	11:00 Eucharistieviering m.m.v. Schola Cantorum Pastoor J. Jansen Na de viering koffie en thee

Elke dinsdag is er een viering om 09:30 uur. Elke tweede dinsdag van de maand is dat zo mogelijk een eucharistieviering.

Alle zondagsvieringen zijn met kinderwoorddienst en crèche.

11:00 Woord- en Communieviering Werkgroep	
11:00 Woord- en Communieviering Werkgroep	
11:00 Woord- en Communieviering Werkgroep Stromend Water m.m.v. Cantores	
11:00 Woord- en Communieviering m.m.v. Edith Steinkoor Werkgroep	
11:00 Woord- en Communieviering Werkgroep Stromend Water m.m.v. Cantores	
11:00 Eucharistieviering Pastor J. Keuben	

Elke laatste woensdag van de maand Taizé-viering om 19:15 uur. Elke eerste donderdag van de maand viering om 10:00 uur in de Ludgeruskapel.

Radicale keuzes

Stelt u zich eens voor dat u solliciteert naar een nieuwe baan. De werkgever is vanaf het eerste moment pijnlijk eerlijk. Hij belooft u geen hoog salaris of comfortabele stoel. In plaats daarvan zegt hij: 'Als je hier komt werken, kost je dat je vrije tijd, zet het je familierelaties onder druk en moet je bereid zijn elke dag het zwaarste werk te verzetten.' Zou u tekenen?

In de thema-gebedsviering van 27 juni, verzorgd door leden van het ExRa-koor, gaan we het hebben over radicale keuzes. Over het L(l)even en de L(l)iefde. Over eenvoudige, onberedeneerde goedheid. En over een prachtige belofte van verbondenheid en waardering.

U bent van harte welkom op 27 juni om 18:30 in de Franciscuskerk.

Oekraïense kinderen op vakantie

Van 8 tot 17 juli zijn er veertien Oekraïense kinderen samen met twee coaches op vakantie in Hengelo. Zeven gastgezinnen zorgen voor onderdak van de kinderen en daarnaast is er onderdak voor de coaches. Een vaste groep vrijwilligers is betrokken bij de activiteiten, die voor de kinderen georganiseerd worden.

Op 12 juli er een woord- en communieviering in de Franciscuskerk waarin pastor A. Zoet voorgaat. Deze viering is natuurlijk voor iedereen maar met name ook voor de kinderen, hun begeleiders en iedereen die bij deze vakantie betrokken is.

Ontdek meer over ons geloof

Ook in het nieuwe seizoen wordt in onze drie samenwerkende parochies de alphacursus gegeven. In een gastvrije omgeving waar iedereen welkom is, leer je deelnemers kennen en ga je samen in gesprek. Je ontdekt meer over het christelijke geloof en kennis van het geloof wordt opgefrist. In zo'n tien avonden en een inspirerend weekend over de Heilige Geest maken we kennis met de kern van het christelijk geloof. We ervaren Gods nabijheid en zijn liefdevolle aanwezigheid, waarin we geborgen zijn en met al onze zorgen naar Hem mogen komen.

Thema's

Belangrijke thema's zijn:

- Wie is Jezus en waarom moest Hij sterven;
- Hoe kun je geloven;
- Bidden, waarom en hoe;
- De Bijbel;
- De kerk en sacramenten;
- De Heilige Geest;
- En meer boeiende thema's.

Gezamenlijke maaltijd

Elke avond begint met een gezamenlijke maaltijd, gevolgd door een inleiding over een thema. Daarna worden kleine groepen gevormd en gaan we met elkaar in gesprek, waarbij er volop ruimte is voor vragen en het uitwisselen van gedachten en ervaringen.

Kom en zie!

Wil je meer weten? Of meedoen? Kom dan naar de introductie- en kennismakingsavond op dinsdag 8 september om 19.00 uur in Franciscuskerk, Berfloplein 18 in Hengelo. De alphacursus is voor iedereen en er zijn geen kosten aan verbonden. Meld je aan via contact@pastoraalteam.nl of 074-349 22 12.

Onder de vijgenboom begon de ontmoeting.

Waar begint die van jou

Alpha cursus Hengelo

Alpha

Ridders in de basiliek

De Ridderlijke Orde van het Heilig Graf van Jeruzalem is een oude, door Godfried van Bouillon in 1099 gestichte, katholieke ridderorde. Ze zet zich in voor het spirituele leven en het financieel ondersteunen van christenen in het Heilig Land. De Orde is een van de twee door de Kerk erkende ridderorden. Zij is onderverdeeld in 52 commanderijen, gevestigd in meer dan 30 landen. Het totaal aantal leden schommelt zo rond de 33.000.

In de Landscommanderije Nederland vindt elk anderhalf jaar een investituur (plechtige inwijding) van nieuwe leden, novieten genaamd, plaats. Dit jaar was Hengelo gekozen als plaats van samenkomst, met de Sint Lambertusbasiliek als middelpunt.

Kardinaal-grootmeester

Bijzonder was dat kardinaal Fernando Filoni, sinds 2019 kardinaal-grootmeester van de Orde, speciaal naar Hengelo was gekomen om persoonlijk de investituur te verrichten.

De kardinaal stelde prijs op een aparte sacristie voor hemzelf en zijn ceremoniaris. Twentse gastvrijheid reikt tot ver over de regiogrenzen heen: vanzelfsprekend kreeg hij de oude, uit 1890 stammende sacristie van de Lambertus geheel tot zijn beschikking.

Bellissima!

Op donderdag 8 mei ontvingen wij kardinaal Filoni en zijn ceremoniaris, mgr. Adriano Paccanelli, met een diner bij Intenzo Italian Taste aan de Enschedesestraat. Om de sfeer te verhogen had de investituurcommissie de Italiaanssprekende kok gevraagd de verschillende gerechten in het Italiaans toe te lichten. De kardinaal, een even innemend als eenvoudig man, vertrouwde mij toe dat hij van de meeste gerechten nog nooit had gehoord. Als hijzelf voor gasten kookt, maakt hij meestal een eenvoudige pasta met saus klaar. De Lambertusbasiliek kon hem wel bekoren. Toen ik hem na het diner even de kerk van binnen liet zien, sloeg hij zijn handen voor de mond en er volgde een zacht 'Bellissima!'

Alles uit de kast

Zaterdag 9 mei waren de bezoekers van de binnenstad getuige van een bijzonder spektakel: meer dan 300 ridders en edelvrouwen liepen in cortège (optocht) door het centrum. Geen eieren of rotte tomaten, maar bewonderende blikken vielen hen ten deel. Mobieltjes kwamen tevoorschijn om alles vast te leggen. En dat in de stralende zon.

De Lambertus liet daarna zien waar zij al decennia goed in is: de kwaliteit van de liturgie. Het groot Gemengd Koor van de Basiliek van St. Lambertus zong, samen met het koor Voices to Heaven, de Missa pro Victoria van Tomás Luis de Victoria. Zij werden begeleid door een koperensemble van de Fanfare Bereden Wapens uit Vught, onder leiding van ritmeester Jos Zegers, het orgel werd bespeeld door Maarten Wilmink. De algehele muzikale leiding was in handen van Louis ten Vregelaar, vaste dirigent-organist van de basiliek.

Trotse burgervader

Alles zat mee, dat lange weekend. Een gevoel van trots kwam over de organisatie.

Niemand kon echter trotser zijn dan onze burgemeester, Sander Schelberg. Hij had een paar jaar de boot afgehouden, zei hij in een korte toespraak tijdens de receptie in de Burgerzaal van het stadhuis, maar nu was zijn Hengelo er helemaal klaar voor. De herinrichting van de binnenstad bijna voltooid, en kijk toch eens! Hengelo is helemaal nodig. Je kunt wel merken dat ons Ordelid geboren is in de buurt van Lisse. Geboortige Hengeloërs zijn dan wel trots, maar houden dat liever voor zichzelf. In dat opzicht kan Hengelo zich in confrater, en sinds kort Commandeur, Sander geen betere ambassadeur wensen.

Jan Schage

Foto's: Jan Schage

Over de schitterende mens

Wat er op technisch gebied ook allemaal mogelijk is: altijd dient de mens voorop te staan. Dat is in één zin de kern van de eerste encycliek van paus Leo XIV: *Magnifica Humanitas* ('Schitterende mens'), over het behoud van de mens in het tijdperk van kunstmatige intelligentie. De paus presenteerde het document zelf op maandag 25 mei, Tweede Pinksterdag.

Zo kort vóór de deadline van Samenloop ontbreekt de tijd om het document helemaal te lezen. Dat hoeft op zich ook niet, de media besteden er veel aandacht aan. En gelet op de reikwijdte van de encycliek zullen we er ongetwijfeld nog veel meer over lezen en horen.

Opmerkelijk is de dagtekening van het document: 15 mei. Dat is op de dag af 135 jaar na de ondertekening door paus Leo XIII van de encycliek *Rerum Novarum* ('Over de nieuwe dingen' of 'Over de nieuwe ontwikkelingen'). Paus Leo XIV bouwt hiermee voort op het werk van zijn verre voorganger, naamgenoot en inspirator. Beide encyclieken willen richting geven in onzekere tijden.

Zegen en vloek

In onze dagen zien we de zegeningen én de duistere kanten van nieuwe technologische mogelijkheden. AI, afkorting van Artificial Intelligence (kunstmatige intelligentie) is tot veel in staat. De techniek kan grote hoeveelheden data in minder dan geen tijd analyseren. Veel sneller dan de mens ooit zal kunnen. Dat zal mogelijk leiden tot grote doorbraken in de medische sector en op andere terreinen.

Keerzijden zijn er ook. Zo is het mogelijk om met AI drones te bouwen die zijn geprogrammeerd om zonder menselijke tussenkomst wapens af te vuren. Dan heerst de techniek over de mens, in plaats van andersom. Wie zulke drones kan maken, verkeert in een machtspositie. Zo jaagt AI ongelijkheid, onrecht en verdeeldheid aan.

Cruciale vragen

In *Magnifica Humanitas* schrijft Leo XIV: 'Cruciale vragen dringen zich aan ons geweten op. Ze kunnen niet langer worden ontweken. Waar gaan we heen? Op welk doel willen we ons richten? Welke richting moeten we als mensen en als menselijke gemeenschap inslaan?'

De vraag stellen is haar beantwoorden: altijd gaat de mens als schepsel Gods vóór alles. Dat dwingt ons zorgvuldig om te gaan met nieuwe technologische mogelijkheden en af te zien van wat strijdt met de menselijke waardigheid, van alles wat tweedracht

en ongelijkheid veroorzaakt of kan veroorzaken.

Paralleel

Hier zien we de parallel met de encycliek *Rerum Novarum* uit 1891 van paus Leo XIII. In zijn dagen is er in vrijwel heel Europa sprake van sociale onrust. De industrialisatie geeft ruimte aan een vrijwel onbeperkt kapitalisme, dat mensen kleineert en uitperst. Daartegenover staat het socialisme, dat opkomt voor de rechten van de arbeiders.

In *Rerum Novarum* veroordeelt Leo XIII deze beide uitersten. Het document geeft de aanzet tot de katholieke sociale leer, die uitgaat van de menselijke waardigheid. Strijd kan nooit de oplossing zijn. God is harmonie.

Alle mensen moeten het samen zien te rooien, want allemaal zijn we gelijk. Niemand is meer of beter dan de ander. Verzoenen en verbinden is opdracht, het welzijn van elke mens gaat vóór alles. Daaruit volgt de plicht om naar elkaar om te zien en rijkdommen rechtvaardig te verdelen.

Door God geschonken

De kernboodschap van Leo XIII klinkt door in *Magnifica Humanitas*. Paus Leo XIV verwijst naar de door zijn verre voorganger en naamgenoot geformuleerde principes als hij schrijft: 'Deze zullen ons helpen de 'nieuwe ontwikkelingen' van onze tijd te interpreteren, met name in het licht van de inherente waardigheid van de menselijke persoon.' ('Nieuwe ontwikkelingen', door de paus zelf tussen aanhalingstekens geplaatst, is de letterlijke vertaling van de Latijnse woorden *Rerum Novarum*.)

Elke mens is een verhaal van God, die hem heeft geschapen 'als beeld van Ons, op Ons gelijkend' (Gen. 1: 26-27). Paus Leo XIV: 'De menselijke waardigheid hangt niet af van iemands bekwaamheden, rijkdom of positie in het leven, noch van de juiste of verkeerde keuzes die hij maakt. Zij is een gave die aan alles voorafgaat en alles overstijgt, door God geschonken als uitdrukking van zijn onfeilbare liefde.'

Hans Morssinkhof

Noot: Magnifica Humanitas is nog niet in Nederlandse vertaling beschikbaar. Wel in het Duits en het Engels. Zie hiervoor de QR-code.

Sporten en geloof

Tijdens mijn jeugd jaren heb ik met veel enthousiasme gesport. Dat deden wij thuis allemaal. Mijn zes broers natuurlijk bij de voetbalclub in het dorp. Voor mij bleven ballet, volleybal, de wandelclub, zingen en gitaar spelen over. Niet allemaal tegelijk natuurlijk.

Onze ouders stimuleerden ons. Sporten is goed voor je lichamelijke conditie, en een teamsport kan veel voor je karaktervorming betekenen. Je leert winnen, maar ook verliezen, te incasseren en door te gaan, aldus pa en ma. Daarop heeft ook paus Leo XIV gewezen in zijn brief aan de vooravond van de Olympische Winterspelen, eerder dit jaar. Hij schrijft daarin dat sporten de solidariteit tussen mensen en volkeren stimuleert en ten goede komt aan het algemeen welzijn. Eind vorig jaar vertelde hij op zijn wekelijkse vrije dinsdag graag te zwemmen en te tennissen. 'Om goed voor jezelf te zorgen, moet je wat met je lichaam doen, en met je ziel. Dat gaat op voor iedereen.'

In mijn jeugd heb ik nooit de link gelegd met het geloof, althans dat werd niet zo uitgesproken en ervaren. Je ging naar school, naar de kerk en naar de sportvereniging. Het was gewoon, het hoorde erbij. Na een zorgeloze jeugd doe je pas later de ontdekking dat veel zaken in je dagelijkse leven met elkaar verweven zijn, ook met je geloof.

Geestelijke bijstand

Een aantal maanden geleden konden we genieten van de Olympische Winterspelen. In deze weken hebben we het WK voetbal en de Tour de France. Wist u dat er tijdens de Olympische Spelen ook altijd een speciaal opgeleide katholieke aalmoezenier aanwezig was? En dat de vraag naar geestelijke bijstand bij veel sporters groot is?

Het persbureau Associated Press meldde dat er tijdens de Winterspelen meer dan achtduizend verzoeken om geestelijke bijstand zijn geweest. Van heel verschillende aard. Dat varieerde van hulp bij geestelijke gezondheidsproblemen en het vragen van zegen voor

een wedstrijd tot hulp bij de verwerking van een plotselinge gebeurtenis in de familie, enzovoort. Tijdens de Zomerspelen in 2024 in Parijs konden sporters hun gebedsintenties neerleggen in een kapel die er speciaal was voor atleten.

Veel sporters geven voor een wedstrijd steeds vaker openlijk uiting aan hun geloof. De een maakt een kruisje, de ander heeft een eigen ritueel. Het aanraken van het speelveld voor de wedstrijd is eveneens een spirituele uiting. Hierdoor zie je dat geloof zeker iets met je doet als mens en als sporter. Het kan steun en rust geven, en natuurlijk hoop je op een goed resultaat voor jezelf, je elftal of team en verdere sportieve ambities.

Handelswaar

De media beginnen al lang tevoren met het aankondigen van een groot sportevenement. Belangrijk is om miljoenen mensen geïnteresseerd te krijgen, dat brengt miljoenen op en moet de kosten dekken. Maar er worden ook miljoenen uitgegeven om de beste speler of speelster te kunnen kopen. Mensen kunnen dus worden gekocht als handelswaar voor winstbejag en prestige. In de sportwereld kan de waarde van een mens dus in geld worden uitgedrukt.

Je kunt je de vraag stellen of dit nog met sport te maken heeft, of gaat het misschien toch om allebei? Het zou goed zijn om daar af en toe over na denken.

Dan nog is sporten prachtig om te doen én prachtig om er als toeschouwer naar te kijken. Er wordt wel gezegd 'Geef de mens brood en spelen, en hij is tevreden.' Zou het? Zelf kijk ik graag naar veel sportevenementen. Het doet me altijd deugd als spelers voor de wedstrijd uiting geven aan hun geloof.

Marianne Koebrugge

Rondje voor de Kerk

Vanouds heeft de wielersport een hoog katholiek gehalte. Zeker in Italië. Nu de Tourkaravaan weer op punt van vertrekken staat, is het tijd hier even bij stil te staan. En bij het dramatische hoogtepunt in 1948.

Maar laten we niet op de dingen vooruitlopen. Als aan het einde van de negentiende eeuw sportbeoefening in zwang raakt, reageert de Kerk allesbehalve positief. Het leidt maar af van het bereiken van het eeuwige leven. En te veel aandacht voor het lijf zou wel eens seksuele gevoelens kunnen oproepen.

De kentering treedt in met paus Pius X, die van 1903 tot 1913 aan het roer van de Kerk staat. Hij is Italiaan, en in dat land raakt sport snel populair. Pius, overigens een tegenstander van moderniteit, ziet er de waarde van in. Hij verschijnt zelfs bij sportevenementen. Het gaat hem om de gezonde geest in het gezonde lichaam. En om de gevolgen: wie aan sport doet, leert incasseren en moeilijkheden overwinnen. Dan kan sporten, en zeker wielrennen, ook een middel zijn waardoor jongens en jongemannen leren hun seksuele behoeften in toom te houden.

Een andere overweging speelt mee. Zoals in vele landen, leidt de industrialisatie in Italië tot sociale wantoestanden. Bewoners van plattelandsgebieden trekken naar de steden om er werk in de fabrieken te vinden. Mannen, vrouwen en kinderen maken er lange dagen. De arbeidsomstandigheden zijn vaak erbarmelijk, de lonen zijn laag. Uitzicht op verbetering ontbreekt. Dat maakt de arbeiders vatbaar voor het 'goddeloze' socialisme en communisme. In dat klimaat biedt stimulering van de sportbeoefening kansen om de arbeiders voor de Kerk te behouden.

Het is 1948

We maken een stap in de tijd. Het is 1948. Drie jaar na het einde van de Tweede Wereldoorlog liggen grote delen van Italië, en grote delen van Europa nog steeds in puin. Twintig jaar fascisme onder Benito Mussolini heeft de communisten in Italië groot gemaakt. Bij velen leeft de vrees voor een communistische machtsovername.

Dan begint de Tour de France. Het wielergekke land kent twee helden, die in vele opzichten elkaars tegenpolen zijn. Daar is Gino Bartali, winnaar van de Tour in 1938. Zoon van Toscane en diepgelovig katholiek. Het peloton noemt

^ Paus Pius X

^ Gino Bartali, omstreeks 1945

Fausto Coppi met de 'Witte Dame', nu in het zwart ^

hem 'De vrome', ook wel 'De monnik.' Het verhaal wil dat hij 's avonds na elke etappe een kokosmat opzoekt om er op zijn blote knieën de rozenkrans te bidden.

De andere held, Fausto Coppi, uit de streek boven Genua, is zijn tegenbeeld. Getrouwd, net als Bartali, maar hij neemt het niet zo nauw met de huwelijksrouw. Aan de meet staat stevast zijn 'Witte Dame', genoemd naar de kleur van haar kleding. Net als Coppi is ze getrouwd, net als hij schendt ze huwelijksrouw. Dat is al erg genoeg, maar Coppi wordt ook nog eens verdacht van sympathie voor de communistische partij.

Dreigende machtsgreep

Uitgerend nu Italië misschien wel op de rand van een burgeroorlog staat, lijkt Bartali in de Tour niet te kunnen meekomen. Juist in de dagen van de Tour wordt een moordaanslag gepleegd op een kopstuk uit de communistische partij. De gevreesde communistische machtsgreep lijkt aanstaande.

Volgens de overlevering roept paus Pius XII Bartali op om de Tour te winnen. De Italiaanse minister-president gaat nog verder. 'Ik smeeek je, Gino, kom terug naar Italië met de gele trui.' Want, weet de premier, dan denkt niemand nog aan revolutie.

Het lijkt een onmogelijke opdracht. Bartali staat op grote achterstand. Hij weet: dit gaat om de eer van de Kerk en de eer van Italië.

De volgende dag, tijdens een zware bergetappe, zuigt hij zijn longen vol. Zijn voeten ranselen de pedalen, het is hem zwart voor ogen, duizend doden sterft hij, toch lijkt het of hij naar boven vliegt. Wég is de achterstand, het geel komt die dag om zijn schouders. Dat is het nog als hij ruim een week later Parijs binnenrijdt.

In heel Italië luiden de kerkklokken, katholieken, communisten en socialisten vallen elkaar huilend in de armen. De hemel is strakblauw, de zon schijnt uitbundig, de oleanders bloeien. Italië blijft behouden, de Kerk blijft behouden. En God ziet dat het goed is.

Hans Morssinkhof

Gods volk onderweg

Op de voorpagina pelgrims onderweg naar Santiago. Voor velen een lange tocht, die bij voorkeur te voet wordt afgelegd. Snelheid verliest betekenis, het gaat stap voor stap. Er is nauwelijks nog afleiding, de horizon verschuift mee. Alle ruimte en tijd voor gedachten, herinneringen en gebed. De rust om fouten en misschien verkeerde keuzes te overdenken. Veel pelgrims vertellen hoe ze onderweg zichzelf zijn tegengekomen. Zo is de pelgrimage een zuivering; een verzoening met God en met jezelf.

Want ons leven is geen rechte lijn van wieg naar graf. We slingeren heen weer, blijven soms even haken. Dat ziet niet iedereen, maar wij weten en voelen het zelf. In de kathedraal van Onze Lieve Vrouwe van Chartres wordt onze reis door het leven verbeeld door een labyrint. Gladgeschuurd door de miljoenen voeten die er in acht eeuwen overheen hebben gelopen. Het vormt het hart van de kathedraal, en symboliseert de moederschoot van Maria.

Een doolhof is het niet, wie de tocht begint bij één van de vier

ingangen (denk aan de vier evangelisten), eindigt altijd in het midden. Verdwalen kan niet, ondanks alle bochten en kronkelingen, ondanks ook de haast die onvermijdelijk toch opsteekt. Want altijd is er wel iets anders dat ook nog moet. Maar je loopt door, in het leven kun je enkel voorwaarts gaan.

Het labyrint is een optelsom van verwijzingen naar ons geloof en de hemelse volmaaktheid. Het zijn er te veel om hier op te noemen. Dat hoeft ook niet, de strekking is wel duidelijk. Ons leven is een tocht die lang niet altijd gemakkelijk is, en die we zelf moeten maken. Nooit alleen, Jezus gaat met ons mee en vangt ons op.

Op YouTube kunnen we zien hoe de paden stap voor stap worden bewandeld. Haast vanzelf bewegen we mee, de wereld om ons heen lijkt een paar minuten te verdampen.

Een bedevaart op de bureaustoel, een korte spirituele vakantie.

Hans Morssinkhof

Loop maar mee
 YouTube

